

Warszawa, 4 kwietnia 2011 r.

Szanowna Pani Hanna Gronkiewicz-Waltz
Prezydent m.st. Warszawy

Szanowna Pani Prezydent,

Warszawskie Stowarzyszenie Lokatorów (organizacja pozarządowa zarejestrowana w KRS pod numerem 0000290367) oraz Kancelaria Sprawiedliwości Społecznej (organizacja pozarządowa zarejestrowana w KRS pod numerem 0000258892) zwracają się do Pani z apelem o podjęcie działań na rzecz wprowadzenia moratorium na wykonywanie wyroków eksmisji do pomieszczeń tymczasowych.

4 listopada ubiegłego roku Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją RP art. 1046 § 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego. Na podstawie tego przepisu, osoby wobec których orzeczono eksmisję i które nie miały gdzie się wyprowadzić a sąd nie uznał ich za uprawnione do otrzymania lokalu socjalnego były eksmitowane do tzw. „pomieszczeń tymczasowych”. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 26.01.2005 r., pomieszczenia tymczasowe powinny "nadawać się do zamieszkania, zapewniać co najmniej 5 mkw powierzchni mieszkalnej na jedną osobę, znajdować się w tej samej miejscowości lub pobliskiej, jeżeli zamieszkanie w tej miejscowości nie pogorszy nadmiernie warunków życia przekwaterowanych". Pomieszczenie mogło być wskazywane przez gminę, dłużnika (osobę eksmitowaną) lub wierzyciela (właściciela). Zgodnie z nazwą, prawo do korzystania z tego typu pomieszczeń było ograniczone w czasie – w praktyce zapewniano je najczęściej na kilka miesięcy.

Przepisy o pomieszczeniach tymczasowych wprowadzono początkowo jako ochronę przed „eksmisją na bruk”, ale bardzo szybko prywatni właściciele i władze samorządowe na ich podstawie eksmitowały lokatorów np. do piwnic domów mieszkalnych, opuszczonych magazynów przemysłowych, do pomieszczeń po kotłowniach a nawet do noclegowni do bezdomnych. Zapisana w Kodeksie postępowania cywilnego zasada, że wynajmuje się je na czas określony w praktyce nie chroniła przed eksmisją na bruk, tylko „rozkladała ją na raty” - wiele osób z pomieszczeń tymczasowych trafiała wprost na ulicę. Głośne w całej Polsce stały się też przypadki, gdy w efekcie takich działań, eksmitowani lokatorzy umierali w piwnicach lub na klatkach schodowych.

Trybunał Konstytucyjny uznał przepisy o pomieszczeniach tymczasowych za nieprecyzyjne i niedokładnie określone – przede wszystkim z powodu braku jednoznacznego stwierdzenia kto odpowiada za dostarczenie pomieszczenia tymczasowego osobie eksmitowanej: czy jest to

gmina, czy prywatny właściciel, a może sam eksmitowany. Na mocy orzeczenia TK art. 1046 § 4 Kodeksu postępowania cywilnego utraci moc w dniu 4 listopada 2011 – do tego czasu parlament jest zobowiązany do „dokonania zmian ustawowych przywracających stan zgodności z Konstytucją”.

W związku z wyrokiem TK, warszawskie organizacje lokatorskie apelują do władz miasta o wprowadzenie moratorium na wykonywanie eksmisji do pomieszczeń tymczasowych do czasu, gdy parlament spełni orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego.

Z poważaniem,

W imieniu Warszawskiego Stowarzyszenia Lokatorów:

Piotr Ciszewski

W imieniu Kancelarii Sprawiedliwości Społecznej:

Piotr Ikonowicz